

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
Кафедра технологій дрібного тваринництва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ
ДИСЕРТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

освітньо-наукова програма Технологія виробництва і переробки
продукції тваринництва

спеціальність 204 Технологія виробництва і переробки продукції
тваринництва

галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

освітній ступінь Доктор філософії

Розробник: Усенко Світлана, завідувач кафедри, кандидат біол. наук, с.н.с.

Гарант: Шостя Анатолій, завідувач кафедри, доктор с.-г. наук, професор

Полтава

2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Методика дослідження та організація підготовки дисертаційної роботи
Назва структурного підрозділу	Кафедра технологій дрібного тваринництва
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Усенко Світлана, завідувач кафедри, кандидат біол. наук, доцент Контакти: ауд. 443 (навчальний корпус №4), e-mail: sveta_usenko@ukr.net , svetlana.usenko@pdaa.edu.ua сторінка викладача https://www.pdaa.edu.ua/people/usenko-svitlana-oleksiyivna
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Методика досліджень та організація підготовки дисертаційної роботи» ґрунтується на основі діючих Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», статутів університетів та інших вищих навчальних закладів 3 і 4 рівнів акредитації.

2. Мета, завдання, компетентності навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є надання аспірантам необхідного обсягу знань у галузі наукових досліджень, підготовка їх до самостійного виконання наукової роботи, ознайомлення з формами звітів, методикою підготовки повідомлень, доповідей, наукових статей, кандидатських дисертацій.

Завдання вивчення дисципліни. Дисципліна «Сучасні тенденції розвитку технологій у тваринництві» входить до циклу професійної та практичної підготовки.

Завдання дисципліни полягає у висвітленні теоретичних положень, питань методології, технології та організації науково-дослідницької діяльності; тобто формуванні теоретичного й практичного підґрунтя для ефективного, кваліфікованого проведення наукових досліджень аспірантами, як у процесі навчання у вузі, так і на практиці.

Компетентності:

загальні:

ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати новітніми методами досліджень.

ЗК 9. Здатність до проведення досліджень із використанням сучасних методів досліджень.

фахові:

ФК 4. Здатність ефективно використовувати методологію і методику організації і проведення наукових досліджень, оцінювати і узагальнювати отримані результати, проводити їх статистичну обробку.

ФК 7. Здатність планувати наукові дослідження та публікувати їх результати, патентувати способи та моделі, захищати інтелектуальну власність.

ФК 8. Здатність володіти знаннями з біобезпеки, біоетики, морально-етичними нормами.

3. Програмні результати навчання

ПРН 2. Знати та розуміти основні теоретичні і практичні положення організації та проведення наукових досліджень, використовувати методи наукового пізнання: пошуку наукової інформації, аналізу обробки емпіричних даних з використанням комп'ютерних технологій, оформлення результатів дослідження.

ПРН 3. Знати та застосувати основні методи математичної обробки експериментальних даних та визначення рівня їх достовірності.

ПРН 6. Уміти працювати з бібліографічними і реферативними базами даних, в т.ч. наукометричними платформами, знаходити та вирізняти в них наукові джерела за напрямком досліджень.

ПРН 9. Проводити наукові дослідження керуючись принципами біоетики, біобезпеки, морально-етичними нормами, правилами і принципами використання технологічних процесів при виробництві та переробці продукції тваринництва.

4. Оцінювання

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Викладач здійснює контроль за якістю знань та вмінь здобувачів за 100-бальною шкалою та за 2-бальною (4-бальною) шкалою.

Форма проведення підсумкового контролю згідно робочого та навчального плану екзамен і залік.

Поточний контроль успішності студентів здійснюється за видами навчальної роботи:

- виконання практичних робіт та їх захист:

<i>Нарахування балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
<i>1 семестр</i>	
6	Творчий підхід до виконання завдань, самостійно і вміло використовує знання програмного матеріалу, вірно виконані всі завдання, акуратно занотовані в робочий зошит результати роботи та грамотно сформовані висновки, відмінна відповідь при усному захисті робіт.
5	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, відмінна відповідь.
4	Допускає незначні помилки при виконанні завдань, використовує знання програмного матеріалу, допускає деякі неточності у викладенні результатів та висновків по роботі, добра відповідь при усному захисті робіт.
3	Не може самостійно використовувати значну частину знань програмного матеріалу, допускає помилки при виконанні завдань, виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, задовільна відповідь при усному захисті робіт.
2	Виконані не всі завдання і занотовані неакуратно, усна відповідь середнього та нижче середнього рівня.
1	Не може самостійно спланувати і виконати завдання, не може використовувати знання програмного матеріалу, не може відповісти на додаткові питання.
<i>2 семестр</i>	
5	Творчий підхід до виконання завдань, самостійно і вміло використовує знання програмного матеріалу, вірно виконані всі завдання, акуратно занотовані в робочий зошит результати роботи та грамотно сформовані висновки, відмінна відповідь при усному захисті робіт.
4	Допускає незначні помилки при виконанні завдань, використовує знання програмного матеріалу, допускає деякі неточності у викладенні результатів та висновків по роботі, добра відповідь при усному захисті робіт.
3	Не може самостійно використовувати значну частину знань програмного матеріалу, допускає помилки при виконанні завдань, виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, задовільна відповідь при усному захисті робіт.
2	Виконані не всі завдання і занотовані неакуратно, усна відповідь середнього та нижче середнього рівня.
1	Не може самостійно спланувати і виконати завдання, не може використовувати знання програмного матеріалу, не може відповісти на додаткові питання.

- виконання завдань самостійної роботи:

<i>Нарахування балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
<i>1 семестр</i>	
6	Повністю розкрита відповідь та відмінне виконання завдань з елементами аналізу і новизни.
5	Повністю розкрита відповідь, відмінне виконання завдань самостійної роботи, чітка повна відповідь.
4	Стисло висвітлено зміст матеріалу, відсутній аналіз.
3	Розкрита відповідь та повне виконання завдань самостійної роботи, допускаються невеликі неточності.
2	Питання розкриті не повністю, не виконані деякі завдання.
1	Виконані лише деякі завдання.
<i>2 семестр</i>	
2	Повністю розкрита відповідь та відмінне виконання завдань самостійної роботи
1	Питання розкриті не повністю, не виконані деякі завдання

- ведення конспекту:

<i>Нарахування балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
<i>1 семестр</i>	
4	Повністю законспектована тема
3	Стисло законспектовано зміст матеріалу
2	Законспектовано матеріал окремими тезами
1	Законспектовано лише деякі питання

Критерії оцінювання екзамену:

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
16-20	Аспірант логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
11-15	Аспірант аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного матеріалу або при аналізі практичного.
6-10	Аспірант непереконливо відповідає (відсутні приклади), плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях.
1-5	Аспірант орієнтується в загальних теоретичних питаннях і може згадати окремі питання.

5. Коротка програма навчальної дисципліни

- Тема 1.** Наука й наукові дослідження в сучасному світі.
Тема 2. Наукові та науково-педагогічні кадри.
Тема 3. Дослідницькі принципи науки. Методи наукового пізнання.
Тема 4. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень.
Тема 5. Теоретичні дослідження.
Тема 6. Експериментальні дослідження.
Тема 7. Планування експерименту та аналіз його результатів.
Тема 8. Раціональна організація праці в процесі наукових досліджень.
Тема 9. Ефективність науково-дослідних робіт: критерії та проблеми оцінки.
Тема 10. Наукові колективи та школи як особливі структури в науці. Особистість вченого.
Тема 11. Технологія наукових досліджень.
Тема 12. Технологія наукової діяльності. Звітність з наукових досліджень.
Тема 13. Робота над написанням наукових статей, монографій, наукових доповідей і повідомлень.
Тема 14. Технологія роботи над дисертацією.
Тема 15. Публікування і апробація результатів дисертаційних досліджень.
Тема 16. Основні вимоги до оформлення дисертації.
Тема 17. Порядок захисту дисертації.
Тема 18. Етика наукових досліджень.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	пр	с.р.
Тема 1. Наука й наукові дослідження в сучасному світі.	12	2	2	8
Тема 2. Наукові та науково-педагогічні кадри.	12	2	2	8
Тема 3. Дослідницькі принципи науки. Методи наукового пізнання.	12	2	2	8
Тема 4. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень.	12	2	2	8
Тема 5. Теоретичні дослідження.	14	4	2	8
Тема 6. Експериментальні дослідження.	14	4	2	8
Тема 7. Планування експерименту та аналіз його результатів.	12	2	2	8
Тема 8. Раціональна організація праці в процесі наукових досліджень.	12	2	2	8
Тема 9. Ефективність науково-дослідних робіт: критерії та проблеми оцінки.	12	2	2	8
Тема 10. Наукові колективи та школи як особливі структури в науці. Особистість вченого.	14	4	2	8
Тема 11. Технологія наукових досліджень.	14	4	2	8

Тема 12. Технологія наукової діяльності. Звітність з наукових досліджень.	14	4	2	8
Тема 13. Робота над написанням наукових статей, монографій, наукових доповідей і повідомлень.	14	4	2	8
Тема 14. Технологія роботи над дисертацією.	14	4	2	8
Тема 15. Публікування і апробація результатів дисертаційних досліджень.	16	4	4	8
Тема 16. Основні вимоги до оформлення дисертації.	14	4	2	8
Тема 17. Порядок захисту дисертації.	16	4	4	8
Тема 18. Етика наукових досліджень.	12	2	2	8
Індивідуальні завдання (контрольна робота)	-	-	-	-
Усього годин	240	56	40	144
ЕКЗАМЕН	27	-	-	-

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1 семестр		
Тема 1. Наука й наукові дослідження в сучасному світі		
1.	<i>Практичне заняття 1.</i> Наука й наукові дослідження в сучасному світі	2
Тема 2. Наукові та науково-педагогічні кадри		
2.	<i>Практичне заняття 2.</i> Наукові та науково-педагогічні кадри	2
3. Дослідницькі принципи науки. Методи наукового пізнання		
3.	<i>Практичне заняття 3.</i> Дослідницькі принципи науки. Методи наукового пізнання	2
Тема 4. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень		
4.	<i>Практичне заняття 4.</i> Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень	2
Тема 5. Теоретичні дослідження		
5.	<i>Практичне заняття 5.</i> Теоретичні дослідження	2
Тема 6. Експериментальні дослідження		
6.	<i>Практичне заняття 6.</i> Класифікація експериментів. Етапи підготовки наукового експерименту.	2
Тема 7. Планування експерименту та аналіз його результатів		
7.	<i>Практичне заняття 8.</i> Сутність математичного планування експерименту	2
Тема 8. Раціональна організація праці в процесі наукових досліджень		
8.	<i>Практичне заняття 9.</i> Раціональна організація праці в процесі наукових досліджень	2

2 семестр		
Тема 9. Ефективність науково-дослідних робіт: критерії та проблеми оцінки		
9.	<i>Практичне заняття 10.</i> Ефективність науково-дослідних робіт: критерії та проблеми оцінки	2
Тема 10. Наукові колективи та школи як особливі структури в науці. Особистість вченого		
10.	<i>Практичне заняття 11.</i> Наукові колективи та школи як особливі структури в науці. Особистість вченого	2
Тема 11. Технологія наукових досліджень		
11.	<i>Практичне заняття 12.</i> Технологія наукових досліджень	2
Тема 12. Технологія наукової діяльності. Звітність з наукових досліджень		
12.	<i>Практичне заняття 13.</i> Технологія наукової діяльності. Звітність з наукових досліджень	2
Тема 13. Робота над написанням наукових статей, монографій, наукових доповідей і повідомлень		
13.	<i>Практичне заняття 14.</i> Робота над написанням наукових статей, монографій, наукових доповідей і повідомлень	2
Тема 14. Технологія роботи над дисертацією		
14.	<i>Практичне заняття 15.</i> Технологія роботи над дисертацією	2
Тема 15. Публікування і апробація результатів дисертаційних досліджень		
15.	<i>Практичне заняття 16.</i> Публікування результатів дисертаційних досліджень	2
16.	<i>Практичне заняття 17.</i> Апробація результатів дисертаційних досліджень	2
Тема 16. Основні вимоги до оформлення дисертації		
17.	<i>Практичне заняття 18.</i> Основні вимоги до оформлення дисертації	2
Тема 17. Порядок захисту дисертації		
18.	<i>Практичне заняття 19.</i> Попередній розгляд дисертації та подання її до спеціалізованої вченої ради	2
19.	<i>Практичне заняття 20.</i> Процедура захисту дисертації та оформлення документів атестаційної справи	2
Тема 18. Етика наукових досліджень		
20.	<i>Практичне заняття 21.</i> Етика наукових досліджень	2
	Разом	40

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Наука й наукові дослідження в сучасному світі.	8
2.	Тема 2. Наукові та науково-педагогічні кадри.	8
3.	Тема 3. Дослідницькі принципи науки. Методи наукового пізнання.	8
4.	Тема 4. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень.	8
5.	Тема 5. Теоретичні дослідження.	8
6.	Тема 6. Експериментальні дослідження.	8
7.	Тема 7. Планування експерименту та аналіз його результатів.	8
8.	Тема 8. Раціональна організація праці в процесі наукових досліджень.	8
9.	Тема 9. Ефективність науково-дослідних робіт: критерії та проблеми оцінки.	8
10.	Тема 10. Наукові колективи та школи як особливі структури в науці. Особистість вченого.	8
11.	Тема 11. Технологія наукових досліджень.	8
12.	Тема 12. Технологія наукової діяльності. Звітність з наукових досліджень.	8
13.	Тема 13. Робота над написанням наукових статей, монографій, наукових доповідей і повідомлень.	8
14.	Тема 14. Технологія роботи над дисертацією.	8
15.	Тема 15. Публікування і апробація результатів дисертаційних досліджень.	8
16.	Тема 16. Основні вимоги до оформлення дисертації.	8
17.	Тема 17. Порядок захисту дисертації.	8
18.	Тема 18. Етика наукових досліджень.	8
19.	Індивідуальні завдання (контрольна робота)	-
	Разом	144

6. Трудомісткість

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	240
Кількість кредитів	8,0
Місце в індивідуальному навчальному плані	обов'язкова
Рік навчання (курс)	1
Семестр	1, 2
Лекції (годин)	56
Практичні (годин)	40
Самостійна робота (годин)	144
Вид підсумкового контролю (іспит)	залік/екзамен

7. Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни

Перелік інструментів, обладнання та програмного забезпечення необхідного для вивчення навчальної дисципліни забезпечує навчальна лабораторія технологій дрібного тваринництва, спеціалізована комп'ютерна лабораторія.

8. Рекомендована література

Основна

1. Артемчук Г. І., Курило В. М., Кочерган М.П. Методика організації науково-дослідної роботи : навч. посіб. Київ : Форум, 2000. 270 с.
2. Баскаков А. Я., Туленков Н.В. Методология научного исследования : учеб. пособ. Киев, 2002. 214 с.
3. Білуха М. Т. Методология наукових досліджень : підручник. Київ : АБУ, 2002. 480 с.
4. Волков Ю. Г. Диссертация : подготовка, защита, оформление : практ. пособие. М. : Гардарика, 2002. 157 с.
5. Гавриленко О. П. Методология наукових досліджень : навч. посіб. 2008. 172с.
6. Крушельницька О. В. Методология та організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Кондор, 2006. 206 с.
7. Кустовська О. В. Методология системного підходу та наукових досліджень : курс лекцій. Тернопіль, 2005. 256 с.
8. Кушнарєнко Н. М., Удалова В.К. Наукова обробка документів : підручник. – Київ : Вікар, 2003. 328 с.
9. Методологические вопросы науковедения / под ред. В. И. Оноприенко. – К. : УкрИНТЭИ, 2001. – 323 с.
10. Наринян А. Р., Поздеев В. А. Основы научных исследований : учеб. пособ. Киев : Изд-во Европейского ун-та, 2002. 109 с.
11. Наукова та інноваційна діяльність в Україні : зб. стат. / Держкомстат. Київ, 2003. 340 с.
12. Організація науково-дослідної роботи в закладах освіти. Тернопіль : Астон, 2001. 138 с.
13. Петрук В. Г., Володарський Є. Т., Мокін В. Б. Основы науково-дослідної роботи : навч. посіб. Вінниця : УНІВЕРСУМ, 2005. 144 с.
14. П'ятницька-Позднякова І. С. Основы наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. Київ, 2003. 116 с.
15. Райзберг Б. А. Диссертация и ученая степень : пособие для соискателей. Москва : ИНФРА, 2006. 431 с.
16. Романчиков В. І. Основы наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 254 с.
17. Рузавин Г. И. Методология научного познания : учеб. пособ. для вузов. Москва : ЮНИТИ-ДАНА, 2005. 287 с.
18. Свердан М. М., Свердан М. Р. Основы наукових досліджень : навч. посіб. Чернівці : Рута, 2006. 352 с.

19. Серова Г. А. Компьютер – помощник в оформлении диссертации : практ. руководство для тех, кто хочет быстро научиться работать на компьютере. Москва : Финансы и статистика, 2002. 350 с.
20. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень : підручник. Київ : Знання, 2007. 317 с.
21. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. Київ : Знання, 2006. 307 с.

Допоміжна

1. Артюх О. Ф. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ : УМКВО, 1990. 315 с.
2. Головні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій. // *Бюлетень ВАК України*. 2007. № 6. С. 9-17.
3. Горбатєнко І. Ю., Івашина Г. О. Основи наукових досліджень : підручник Херсон, 2001. 342 с.
4. Грищенко І. М., Григорєнко О. М., Борисєйко В. А. Основи наукових досліджень : навч. посіб. – Київ : КНТЕУ, 2001. 185 с.
5. Добров Г. М. Наука о науке. Киев. : Наукова думка, 1998. 304 с.
6. Эхо Ю. Письменные работы в вузах : практическое руководство для всех, кто пишет дипломные, курсовые, контрольные, доклады, рефераты, диссертации. Москва : ИНФРА-М, 1999. 18 с.
7. Єріна А. М., Захожай В.Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 212с.
8. Здобувачу наукового ступеня : метод. рекомендації / упор. С. В. Сьомін. Київ : МАУП, 2002. 184 с.
9. Зосімов А. М., Голік В.П. Дисертаційні помилки : монографія. Харків : ВД «Інжек», 2005. 216 с.
10. Краевский В. В. Методология научного исследования. СПб. : СПбГУП, 2001. 148 с.
11. Мороз І. В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і змісту : навч. посіб. Київ : Фірма «Курс», 1997. 56с.
12. Полковников Б. Ф. Подготовка научной статьи и публикации. Москва : Радио и связь, 1990. 54 с.
13. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень : конспект лекцій : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2005. 208 с.